

som et særligt Fond og posteres der som en Indtægt for Folkekirken, hvorhos der til Indtægt for Folkekirken endvidere opføres Nettobeløbet af Bispetienberne, medens der til Udgifter for Folkekirken opføres de forskjellige Beløb, som findes nærmere betegnede i den detaillerede Forklaring af, hvad der udredes til Folkekirken. Naar man nu ikke havde villet forsøge paa en endelig Afgjørelse af Sagen, men reent holdt denne ude, hvad havde da været naturligere end at lade Nettobeløbet af Bispetienderne blive, hvor det er, nemlig paa Finantslovens Indtægtsfide § 5: „Afskillige Indtægter“, og dernæst under § 10 B. a ført til Udgift det hele Beløb, som medgaaer til Folkekirken? Derved havde Finantslovsforslaget været ligesaa fuldstændigt, som det nu er, Spørgsmaalet var kommet til at staae, som det hidtilbogs har staaet, og finantsielt betragtet havde Forandringen ingen praktisk Betydning. Men naar man desuagtet kommer med en saadan Postering, uden at der derved vindes Noget i Klarhed, desto mindre finder man sig deri, netop jo dybere Indsigt og jo større Forubseenhed man tiltroer den Mand, fra hvem Forslaget er kommet, thi desto mere troer man, at der ligger Noget bagved. Vor ærede Indenrigsminister, vor Forsvarer med Hensyn til alt det Finantsielle ligeoverfor Kirke- og Undervisningsministeren, der selv er Medlem af den geistlige Stand, vor Finantsminister ville vi støtte ligeoverfor dette Medlem af den geistlige Stand. Jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, i hvilket Dieblisk denne forandrede Posteringsmaade og den deraf fremkaldte Tilstand, som, efter hvad Ministeren mener, ingen praktisk Betydning har, kan faae stor praktisk Betydning; det vil sige, dersom Folkekirken igjennem de forskjellige Organer, som man nu synes at være isærd med at give den, kommer til, istedetfor at brede sine Hænder ud over den langt overveiende Deel af Folket, tvinger ved sine kirkelige Paastande og Forbringer en stor Deel af Folket bort fra sin kirkelige Virksomhed, idet den bliver overkirkelig og korporativ (Rroggh: Her vil det ikke ssee!); jeg troer meget gjerne, at man ikke vil det her; men vi have seet store Exempler paa, hvorledes Menighedsmedlemmer ere svundne

bort fra Menigheden, hvorledes Menigheder ere skrumpne ind til nogle Bisper og nogle Præster og saagodtsom ingen Medlemmer, og hvorledes slige Biskopper og Præster have havt store Indtægter, og ere gaaede med dem til Ublandet, for at fortære dem der, idet de undsaae sig ved at blive hjemme, hvor de ikke havde Noget at bestille (Rroggh: Ikke hertilands!), nei, ikke hertilands, hvor vi hidtilbogs ikke have været trykkede af slige kirkelige Ulemper; vor Folkekirke har nemlig i det Hele behandlet os med en stor Velwillie, ladet os blive i Kirkens Skjød, uden ibrigen at trænge paa og spørge om vore kirkelige Anstuelser; den har til enhver Tid tilstedet dem Afgang til sine Naabegaver, som dertil sølte Trang, — og jo mere dette var Tilfældet, desto mindre har man sølt sig opfordret til at sondre sig fra Folkekirken (Rroggh: Saaledes vil det ogsaa blive!) . . . Saaledes vil det blive, det haaber jeg, ligesom jeg ogsaa haaber, at hele dette Spørgsmaal ikke faaer nogen praktisk Betydning, men saaledes vil det ikke blive, hvis vi gaae videre frem paa den Vej, hvorpaa vi i dette Dieblisk ere begyndte. I dette Dieblisk skal jeg ikke videre udtale mig derom, jeg vil kun sige Saameget, at den hele Række af Lovgivningsarbejder, der i denne Retning foreligge, efter mit Skjøn gaae ud paa at gjøre Folkekirken paant til en Statskirke. Det er Grunden, hvorfor jeg fremdeles vil gjøre mig Umage for at forhindre, at dette Gienomsørgsmaal skal rykkes et eneste Fjed fra den Stilling, hvori det var, da det kom til at hebde i Grundloven, ikke: at Folkekirken skal lønnes med de Indtægter, den besidder, men: Folkekirken skal have Understøttelse af Staten. Andet skal Folkekirken ikke have, og Andet har den ikke.

Finantslovens Form er kommen under Dmtale, og jeg har med stor Fornøielse hørt de forskjellige Gjenstande, som den ærede Minister har henvendt sin Opmærksomhed paa. Jeg troer, der er flere end de nævnte Gjenstande, som kunne komme i Betragtning med Hensyn til Finantslovens Form for at gjøre den klar. Alt som vi mere og mere komme bort fra den Maade, der tidligere har været